

Maturitní témata z českého jazyka a literatury

pro školní rok 2025/2026

Maturitní třídy – 4. A, 8. F, 8. G

Znalost a aplikace pravidel českého pravopisu

Slovotvorná a morfologická analýza slovního tvaru

Význam pojmenování

Syntaktická analýza věty jednoduché a souvětí

Porozumění textu i jeho částem

Určení základního charakteru textu a jeho kompozice

Analýza výstavby výpovědi a textu

Porovnání uměleckého a neuměleckého textu (adresát, záměr autora, podtext, kontext)

Orientace v interdisciplinárních souvislostech (schopnost vnímat text z různých oblastí – historie, kultura, doprava, ekonomika)

Zařazení textu do určitého období a prostoru (pojmenování odkazující ke konkrétní době)

Tvorba textu podle zadaných kritérií (téma, útvar, rozsah textu, komunikační situace)

Znalost slohových postupů, útvarů a znaků funkčních stylů

Zvládnutí základních slohových útvarů (vypravování, úvaha, odborný popis, popis pracovního postupu, líčení, charakteristika, zpráva, referát, formální dopis – stížnost, žádost, otevřený dopis, článek s reportážními prvky, článek s prvky fejetonu)

Funkční používání jazykových prostředků v písemném projevu

Uplatňování zásad syntaktické a kompoziční výstavby textu v tvorbě textu

Formulace výpovědi v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury v psaném i mluveném projevu

Interpretace uměleckého a neuměleckého textu

Analýza uměleckého textu (druh, žánr, téma, motiv, kompozice)

Zasazení výňatku do časoprostoru díla

Aplikace znalosti literární teorie na konkrétní text

Znalost základních literárních žánrů (anekdota, bajka, balada, cestopis, elegie, epigram, epos, fantasy, kaligram, komedie, kronika, legenda, mýtus, novela, óda, pásma, píseň, poema, pohádka, pověst, povídka, román, sci-fi, sonet, romance, tragédie)

Popis využití jazykových prostředků v literárním díle

Posouzení užití uměleckých prostředků v literárním díle (tropy a figury)

Orientace ve vývoji české a světové literatury:

Charakteristika literárněhistorického kontextu literárního díla

Gymnázium, Praha 9, Litoměřická 726, 190 21

(antika, literatura období středověku, renesance a baroka, klasicismu a osvícenství, preromantismu, romantismu, realismu a naturalismu, tvorba skupiny májovců, ruchovců a lumírovců, tvorba prokletých básníků, období literární moderny (*symbolismus, impresionismus, dekadence*) a české moderny, tvorba generace buřičů, období modernismus a avantgarda (*expresionismus, dadaismus, futurismus, poetismus, surrealismus*), skupina Devětsil, Skupina 42, tvorba „ztracené generace“, existencialismus, socialistický realismus, magický realismus v literatuře, tvorba „beat generation“, absurdní drama, literatura v období postmodernismu)

Seznam 25 přečtených literárních děl

- kritéria:

světová a česká literatura do konce 18. století	- min. 2 literární díla
světová a česká literatura 9. století	- min. 3 literární díla
světová literatura 20. a 21. století	- min. 4 literární díla
česká literatura 20. a 21. století	- min. 5 literárních děl

Z toho:

próza	-	min. 2 literární díla
poezie	-	min. 2 literární díla
drama	-	min. 2 literární díla

od **jednoho autora** max. 2 díla